

του 2019 συνιστά ένα αγκάθι στις σχέσεις μας με τη Λιβύη. Είναι προφανές ότι τυχόν κύρωσή του από τη Βουλή των Αντιπροσώπων της Βεγγάζης, μολονότι δεν το καθιστά έγκυρο και υποστατό λόγω του ότι στερείται παντελώς νομικής βάσης, θα επιβάρυνε τις διμερείς μας σχέσεις. Όμως, κάτι τέτοιο δεν έχει συμβεί. Να θυμίσουμε ακόμη ότι στην προκήρυξη διαγωνισμού για τα θαλάσσια οικόπεδα η Λιβύη σεβάστηκε την ελληνική μέση γραμμή. Ας μην είναι, λοιπόν, προπετείς όσοι προσδοκούν μετανάστες, μνημόνια και γεωτρύπανα για να κάνουν εύπεπτη αντιπολίτευση σε σοβαρά θέματα. Η θέση της Ελλάδας συνολικά στη Λιβύη όχι μόνο δεν υποχώρησε, αλλά αναβαθμίστηκε.

■ **Τι απαντάτε στις επικρίσεις εξαπτίας της στρατηγικής σχέσης μας με το Ισραήλ; Επίκειται η αναγνώριση από τη χώρα μας ενός ανεξάρτητου παλαιστινιακού κράτους;**

Η Ελλάδα διατηρεί σχέσεις όχι μόνο με το Ισραήλ αλλά και με το σύνολο του αραβικού κόσμου. Είμαστε στην αιχμή των προσπαθειών για την ανακούφιση της ανθρωπιστικής κρίσης που συντελείται, ενισχύουμε την Παλαιστινιακή Αρχή ως νόμιμη εκπρόσωπο των Παλαιστινίων, εμμένουμε στην παύση των εχθροπραξιών και την άμεση και άνευ όρων επιστροφή των ομήρων και στηρίζουμε σταθερά τη λύση των δύο κρατών ως τη μόνη απάντηση στο διαχρονικό αίτημα των Παλαιστινίων για ανεξάρτητο κράτος και του Ισραήλ για ασφάλεια στην περιοχή. Δεν τίθεται ζήτημα εάν θα αναγνωρίσουμε κράτος της Παλαιστίνης, αλλά πότε θα συμβεί αυτό στο πλαίσιο της πολιτικής διαδικασίας και εντός του ΟΗΕ.

■ **Είστε αισιόδοξοι ότι μπορεί να καταγραφεί πρόοδος στο Κυπριακό μετά την πρόσφατη πενταμερή;**

Αισθάνομαι ικανοποίηση και υπερηφάνεια για το γεγονός ότι η προσπάθεια του ελληνικού υπουργείου Εξωτερικών στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, σε σύμπνοια με την Κυπριακή Δημοκρατία, δικαιώθηκε με την επανεκκίνηση των άτυπων συζητήσεων έπειτα από επτά χρόνια ακινησίας. Στην κατεύθυνση αυτή καθοριστική ήταν η βελτίωση του κλίματος στις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Μετά την τελευταία άτυπη συνάντηση σε διευρυμένο σχήμα τον Ιούλιο στη Νέα Υόρκη, υπάρχει ένα χρονοδιάγραμμα για τα επόμενα βήματα και ένας κατάλογος Μέτρων Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης. Παραμένουμε προσηλωμένοι στην επίτευξη μιας δίκαιης, βιώσιμης και λειτουργικής λύσης στο πλαίσιο των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ. Το Κυπριακό συνιστά κορυφαία εθνική προτεραιότητα και θα καταβάλουμε κάθε προσπάθεια για την επανένωση της Μεγαλονήσου.

■ **Ανσυχείτε ότι η σοβαρή πολιτική κρίση που εκτυλίσσεται στη Γαλλία μπορεί να επιφέρει επιπλέον αστάθεια στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε μια περίοδο που πρόκειται να ληφθούν σημαντικές αποφάσεις στα «θερμά» μέτωπα της Ουκρανίας και του Μεσανατολικού; Προβληματίζεστε μήπως οι οικονομικές συνέπειες της γαλλικής κρίσης επηρεάσουν την ελληνική οικονομία;**

δράση

«Με τις πρωτοβουλίες που έχουμε αναλάβει την τελευταία διετία περνούμε από το στάδιο της αντίδρασης στο πεδίο της ενεργού δράσης, βελτιώνοντας ουσιαστικά τη θέση μας στο Αιγαίο και στην ανατολική Μεσόγειο»

Σινά

«Δεν έχουμε εμπλοκή στα εσωτερικά εκκλησιαστικά ζητήματα της Μονής Σινά, τα οποία παρακολουθούμε στενά. Ενέχουν, βεβαίως, τον κίνδυνο περαιτέρω περιπλοκής μιας υπόθεσης που προσπαθούμε να διαχειριστούμε σε συνεργασία με τις Αρχές της Αιγύπτου»

Η Γαλλία είναι μια χώρα-βαρόμετρο για την Ευρώπη και κάθε εσωτερική κρίση μπορεί εν δυνάμει να έχει διαχυτικές συνέπειες. Η Ευρώπη χρειάζεται μια ισχυρή Γαλλία, ιδιαίτερα στη σημερινή εποχή των πολλαπλών προκλήσεων. Δεν εκτιμώ, πάντως, ότι θα επηρεαστεί η ελληνική οικονομία, η οποία πλέον έχει μπει σε τροχιά βιώσιμης ανάπτυξης με σώφρονα δημοσιονομική διαχείριση που της επιτρέπει να παράγει πλεονάσματα, τα οποία κατανομούνται στους πολίτες στο πλαίσιο των αυστηρών ενωσιακών περιορισμών, και να μειώνει το δημόσιο χρέος με ρυθμούς ταχύτερους από οποιαδήποτε άλλη χώρα της Ένωσης. Το μεγάλο μας όπλο είναι η πολιτική σταθερότητα σε ένα περιβάλλον γενικευμένης διεθνούς αστάθειας. Η Ελλάδα έμαθε με επώδυνο τρόπο το μάθημά της και, ευτυχώς, δεν πρόκειται να παρασυρθεί από ψευδεπίγραφους μαθητευόμενους μάγους.

■ **Εκτιμάτε ότι η έντονη διπλωματική κινητικότητα των τελευταίων εβδομάδων θα οδηγήσει σύντομα σε τερματισμό του πολέμου στην Ουκρανία; Με ποιον τρόπο θα συνεισφέρει η χώρα μας στις εγγυήσεις ασφαλείας της Ουκρανίας; Υπάρχει ενδεχόμενο αποστολής Ελλήνων στρατιωτών στο ουκρανικό έδαφος; Σας προβληματίζουν η διαφαινόμενη συμμετοχή της Τουρκίας σε μια τέτοια διαδικασία, αλλά και η στενότερη σχέση που φαίνεται να οικοδομεί με σημαντικούς Ευρωπαίους εταίρους μας, όπως η Γαλλία, με όχημα την αμυντική βιομηχανία;**

Επειτα από σχεδόν τριάντι χρόνια σφοδρών συγκρούσεων, είναι θετικό το γεγονός ότι σημειώνεται διπλωματική κινητικότητα. Εντούτοις, δεν είμαστε ακόμη στο σημείο εκείνο να μπορούμε να μιλάμε για βιώσιμη ειρήνη στο εγγύς μέλλον. Διότι, πέρα από την προφανή ανάγκη διαλόγου ώστε να υπάρξει ουσιαστική πρόοδος, σημασία έχουν οι συνθήκες υπό τις οποίες γίνονται οι συζητήσεις και οι προτεινόμενοι όροι της ειρήνευσης. Επί της αρχής καμία συζήτηση δεν μπορεί να μην περιλαμβάνει την ίδια την Ουκρανία, διότι δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι μιλάμε για έναν επιθετικό πόλεμο ο οποίος συνιστά

παραβίαση του Διεθνούς Δικαίου και του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Οπότε επιδίωξη θα πρέπει να είναι ο σεβασμός της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας του αμυνόμενου. Η Ελλάδα στο θέμα της Ουκρανίας, όπως και σε όλα τα ζέοντα θέματα που ταλανίζουν τον κόσμο, τήρησε στάση αρχής υπέρ του Διεθνούς Δικαίου. Πιστεύω ότι η στάση αυτή δεν υπαγορεύεται μόνο ως ηθική επιταγή, αλλά είναι και η απολύτως συμφέρουσα για τα εθνικά δίκαια. Όσοι αφελώς και επικινδύνως θεωρούν τη συνεπή μας στάση ως λανθασμένη, ας γνωρίζουν ότι, αν αποκλίνουμε από τη θέση περί καθολικής υπεροχής του Διεθνούς Δικαίου υπέρ μιας εφήμερα συναλλακτικής εξωτερικής πολιτικής, καθίσταται ευάλωτη η επίκληση του Διεθνούς Δικαίου στα δικά μας εθνικά θέματα. Θα συνεχίσουμε να υποστηρίζουμε την Ουκρανία στα διεθνή φόρα και να είμαστε ενεργά παρόντες με ανθρωπιστική και αναπτυξιακή βοήθεια, όμως δεν υπάρχει πρόθεση να συμμετέχουμε στρατιωτικά στις εγγυήσεις ασφαλείας. Η Τουρκία διαθέτει τον δεύτερο σε μέγεθος στρατό του NATO και αυτοτελή αμυντική βιομηχανία, γεγονός που της προσφέρει μεγαλύτερες δυνατότητες συμμετοχής σε σχετικά εγχειρίσματα. Αυτό δεν σημαίνει ότι θα πρέπει κάθε φορά να διαγκωνιζόμαστε στη βάση του τι επιλέγει να πράττει μια άλλη χώρα, ούτε να μπαίνουμε σε κυνήγι μαγισσών. Η Ελλάδα έχει ένα μεγάλο διεθνές διπλωματικό κεφάλαιο που, σε συνδυασμό με μια ανθεκτική οικονομία και ενισχυμένη άμυνα, μας επιτρέπει να έχουμε κύρος και σθένος. Αν κάποιος μετρήσει τις διεθνείς συμμαχίες μας και τον λόγο μας σε διεθνείς οργανισμούς θα καταλάβει αμέσως τι εννοώ.

■ **Παρακολουθήσαμε τα προηγούμενα 24ωρα την αναταραχή στη Μονή Σινά. Εσείς υποδεχθήκατε στις αρχές Αυγούστου τον Αιγύπτιο ομόλόγό σας στην Αθήνα. Είμαστε κοντά σε μια συμφωνία για τη διευθέτηση του νομικού καθεστώτος της Μονής Σινά;**

Δεν έχουμε εμπλοκή στα εσωτερικά εκκλησιαστικά ζητήματα της Μονής, τα οποία παρακολουθούμε στενά. Ενέχουν, βεβαίως, τον κίνδυνο περαιτέρω περιπλοκής μιας υπόθεσης που προσπαθούμε να διαχειριστούμε σε συνεργασία με τις Αρχές της Αιγύπτου. Με τον Αιγύπτιο ομόλόγό μου είχαμε μια παραγωγική συζήτηση, κατά την επίσκεψή του στην Αθήνα, σχετικά με την κατοχύρωση των δικαιωμάτων της Μονής της Αγίας Αικατερίνης και τη διατήρηση του χαρακτήρα της. Ο καθένας μπορεί να αντιληφθεί τη συνθετότητα του ζητήματος, δεδομένου ότι σε 15 αιώνες λειτουργίας της Μονής δεν έχει υπάρξει νομική ρύθμιση που να τη διασφαλίζει. Όπως και σε πολλά άλλα θέματα, επιχειρούμε να επιλύουμε χρονίζοντα ζητήματα που με την πάροδο των ετών καθίστανται έτι δυσχερέστερα. Είναι, δε, σημαντικό -και καθόλου αυτονόητο- ότι στη συζήτηση αυτή με την αιγυπτιακή πλευρά συμμετείχε ενεργά η ελληνική πολιτεία.

■ **Εκτιμάτε ότι το άριστο επίπεδο των ελληνοαμερικανικών σχέσεων τα τελευταία τουλάχιστον χρόνια μπορεί να διατηρηθεί και επί της προεδρίας του Ντόναλντ Τραμπ; Πώς θα χαρακτηρίζατε τη σχέση σας με τον Αμερικανό ομόλόγό σας, Μάρκο Ρούμπιο;**

Η σχέση μας με τις Ηνωμένες Πολιτείες έχει χαρακτήρα στρατηγικό που υπερβαίνει τα πρόσωπα. Για τον λόγο αυτό οι διάυλοι μας διατρέχουν κυβέρνηση και Βουλή σε όλα τα επίπεδα. Ημουν ένας από τους πρώτους υπουργούς Εξωτερικών που συναντήθηκαν με τον κύριο Ρούμπιο στην Ουάσινγκτον, λίγες μόλις εβδομάδες αφό-

“

Παραμένουμε προσηλωμένοι στην επίτευξη μιας δίκαιης, βιώσιμης και λειτουργικής λύσης στο πλαίσιο των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ. Το Κυπριακό συνιστά κορυφαία εθνική προτεραιότητα και θα καταβάλουμε κάθε προσπάθεια για την επανένωση της Μεγαλονήσου

”

του ανέλαβε τα καθήκοντά του, και συναντηθήκαμε εκ νέου στη Χάγη. Η σχέση μας είναι εξαιρετική. Επίσης συναντήθηκα με τους προέδρους και αντιπροέδρους των αρμόδιων επιτροπών Εξωτερικών, Βουλής και Γερουσίας, ομογενείς βουλευτές και μέλη της διοίκησης. Θεωρώ δεδομένες τη διατήρηση και την εμβάθυνση των σχέσεων αυτών.